ŠVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 8. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 14, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ГРУДНЯ 1992 Ч. 8. РІК XCIX.

Л. КРАВЧУК НАРАДЖУВАВСЯ З ГЕНЕРАЛАМИ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 9-го січня, у сесійній залі Верховної Ради України відбулася нарада з питань розбудови української армії з участю Президента та прем'єр-міністра України, членів Уряду та військового керівництва. Нараду відкрив Леонід Кравчук, який надав слово для доповіді міністрові оборони України генерал-полковнику Констянтинові Морозову.

(Після нарад представників України і Росії в минулу суботу і неділю, сторони погодились, що частина Чорноморської фльоти залишиться під юрисдикцією України).

У доповіді ген. К. Морозов нагадав низку нормативних актів України, що стали підгрунтям військової реформи, розповів про Мінські домовлення і про перспективи розбудови армії України. Міністерство оборони України передбачає скорочення чисельності апаратних структур, створення трьох оперативних командувань: західного, південного та резервового на місце колишніх військових округ, створення об'єднаного командування повітряними силами, організацію морської фльоти, реорганізацію військово-навчальних закладів. Чисельність армії в Україні нині становить близько 450-500,000 вояків, але ця кількість буде зменшуватись. На утримання армії з урахуванням підвищення цін, Україні доведеться витратити 26,8 біл. карбованців цього року, 28,5 біл. наступного, 30 біл. у 1994 році і біля 15 біл. у 1995 році згідно з діючими сьогодні цінами. Передбачається прийняття військової присяги продовж січня цього року. Міністер оборони зазначив, що до військовослужбовців, які відмовляються присягати Україні, не буде вжито ніяких дискримінаційних заходів. Він наголосив на тому, що нині немає жодного військово-стратегічного документу, який би повною мірою відповідав інтересам України.

Після доповіді міністра оборони виступив прем'єр Вітольд Фокін. Він розповів про заходи Кабінету Міністрів, що спрямовані на соціяльний захист військовослужбовців в Україні. Кабінет Міністрів взяв на себе обов'язок повного фінансування військових сил України, у тому числі виплату пенсій, з 1-го січня. Він також повідомив, що протягом першого кварталу 1992 року з армії буде звільнено 18,000 офіцерів (13,000 з цієї кількости залишать частини, що переміщені в Україну з-за кордону). Фокін пообіцяв, що з працевлаштуванням звільнених великих проблем не буде, бо у народному господарстві України не заповнено 300,000 робочих місць. Щодо квартирної проблеми, то на сьогодні 62,000 родин військовослужбовців та співробітників військового відомства потребують покращання житлових умов. Для них треба побудувати 6 млн. квадратних метрів житла, витративши на це 7-8 біл. карбованців капіталовкладень. Фокін поінформував присутніх, що Німеччина зобов'язалася побудувати 17 військових містечок на 18,600 квартир для військових, які залишили Німеччину. Фокін офіційно пообіцяв, що військовикам буде віддано перевагу у постачанні товарами першої необхідности. Кабінет міністрів ухвалив рішення про утворення спеціяльного комітету для соціяльного захисту військових та членів їх родин. Колишнє міністерство оборони Союзу ставиться негативно до пропозиції України зберегти укладені раніше угоди про постачання військових частин продукцією підприємств, що містяться за межами України. В. Фокін оприлюднив телеграму заступника начальника військових сполучень генера-майора Авральова з вимогою припинити відправу вантажів для усіх військових адресатів в Україні.

У ході обговорення питань військового будівництв виступили командуючий прикордонними військами генерал-лейтенант Валерій Губенко і начальник окружного військового навчального центру Прикарпатської округи генерал-майор Гречанінов, командир 128-ої дивізії Прикарпатської округи генера-майор Бекмінов, які розповіли про проблеми і успіхи розбудови української армії. Президент України зачитав шифрограму, яку маршал Шапошніков спрямував 6-го січня до командування усіх фльот та військових округ з вимогою до усіх військ на території СНД з 10-го до 12-го січня скласти присягу Російській федерації. Президент поставив перед присутніми питання про відповідність присяги, що вони складали раніше, сучасним політичним реалізм. „У питанні присяги має бути визначеність. Незалежні держави, що будують збройні сили, мають право на те, щоб армія складала присягу народові, який її утворює і, скажемо відверто, утримує", — сказав Президент України.

Генерал-майор авіяції Башкіров, командир дивізії стратегічної авіяції поставив питання про однозначність політичних рішень — чи поширюється соціяльний захист, що пообіцяв військовослужбовцям Уряд України, на стратегічні війська, які підпорядковуються СНД? Башкіров отримав позитивну відповідь Уряду. Головнокомандуючий Чорноморської фльотою адмірал Ігор Касатонов заявив, що політичного рішення щодо Чорноморської фльоти досі нема. До сухопутних округ надійшла директива генерального штабу міністерства оборони колишнього СССР про перепідпорядкування військ України, але Чорноморська фльота такої директиви не отримала. До складу стратегічних сил включено військово-морську фльоту колишнього СССР і Чорноморська фльота є її невід'ємною частиною. До того ж Чорноморська фльота базується на території п'яти суверенних держав: України, Росії, Грузії, Молдови та Азербайджану. „Ми готові усіляко сприяти формуванню фльоти і збройних сил України, але необхідно ухвалити політичне рішення спільно з керівниками держав Співдружности та обе-

(Закінчення на стор. 4)

ЗВЕРНЕННЯ

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ І АМЕРИКАНЦІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ, ЗАМЕШКАЛИХ В З'ЄДНАНИХ СТЕЙТАХ АМЕРИКИ

Координаційний Комітет Допомоги України (ККДУ), в склад якого входять численні організації і установи в ЗСА, розпочав свій слідуючий великий проєкт допомоги, цим разом відродження шкільництва в Україні. Вже зроблено перші кроки у виданні буквара для 1-ої кляси і читанок для 2-ої 3-ої і 4-ої кляс, зміст яких насвітлюватиме релігійне і національне виховання та приспішить усвідомлення дітей, родичів і учителів. Ці книжки видані і розіслані на спілку з міністерством освіти України ще у 1992 році, що дає запоруку їх користування у всіх школах. Тираж цих усіх книжок разом буде понад 2 мільйони. ККДУ погодився на частинне покриття коштів видання цих підручників в сумі 200,000 дол. Більшу частину грошей на цю ціль вже зібрано, однак досить багато ще потрібно.

В близькому майбутньому ККДУ плянує допомогти міністерству освіти у виданні посібників і підручників для вищих кляс народних і середніх шкіл, а саме — рідна мова і література, історія України, народознавство, географія України і інші. Окремими листами ККДУ звернувся до голів усіх Українських Церков перевести одноразову збірку у своїх парафіях чи громадах на цю ціль. Подібні звернення вислано до українських фінансових установ та жіночих організацій.

Цією дорогою апелюємо до всіх українців і американців українського походження допомогти нам у завершенні цього великого проєкту. Надіємося, що не відмовиться від цієї допомоги, якої так дуже потребує Україна, а українська дітвора зокрема. Просимо виписувати чеки на United Ukrainian American Relief Committee (UUARC), конто 8236-K, і переслати для реєстрації на адресу: W. Wolowdiuk, 66 Susan Drive, Chatham, N.J. 07928. Посвідки ваших вплат ви отримаєте від ЗУАДК, як також чисто податкового звільнення. Списки жертводавців будуть поміщені в українських часописах.

За Координаційний Комітет Допомоги України (ЗСА)
Богдан Бурачинський,
голова ККДУ
Володимир Воловодюк,
координатор проєкту
Євген Федоренко,
голова Шкільної Ради

С. ХМАРА КРИТИКУЄ РОСІЮ

Торонто. — Як інформовано раніше, д-р Степан Хмара, заступник голови Української Республіканської Партії і відомий широко із своєї політичної діяльности член Верховної Ради України, прибув на Північно - Американський континент. Від 10-го до 18-го січня він перебуває на терені Канади, відвідуючи там великі осередки українців, а від 18-го січня до 8-го лютого буде роз'їжджати по ЗСА. Він закінчить свої відвідини в Торонто 9-го лютого та повернеться до Києва.

Негайно після прилету до Торонто д-р С. Хмара дав інтерв'ю для канадської преси в готелі Роял Йорк.

Щоденник „Торонто Стар" з 10-го січня подав світлину С. Хмари і його твердження, що „коли Росія буде дальше заховуватися, як в минулому, тоді Україна категорично рішить залишити Співдружність Незалежних Держав. Росія заховується як дуже нечесний спільник, та є ясним, що вона хоче затримати своє становище, як домінуючий чинник у відношенні до інших республік".

Як подає канадська преса, С. Хмара не вірить в довге життя Співдружности Незалежних Держав, тим більше, що між Україною і Росією загострюються стосунки відносно війська та інших питань.

„Торонто Сан" з цією самою датою інформує подібно про пресову конференцію в готелі Роял Йорк та про погляди гостя з України. Кореспондентка торго другого великого торонтонського щоденника пише, що С. Хмара не вірить у довге життя теперішньої Співдружности, коли Росія схоче грати ролю „великого брата".

„ДУМКА" КОЛЯДУЄ

Ню Йорк. — Український хор „Думка" під керівництвом диригента Василя Гречинського виступить тут з концертами колядок в українських церквах. Виступи відбудуться: у неділю, 12-го січня, після Божественної Літургії в православній церкві св. Володимира, 160 Захід 82-га вулиця; у неділю, 19-го січня о год. 1-ій по полудні в греко-католицькій церкві св. Юра, 7-ма вулиця (між 2-ою і 3-ою авеню).

ООН зменшує допомогу Іракові

Женева. — Представники ООН повідомили про труднощі, що виникають під час виконання допомоги Іракові. На найближчі півроку буде потрібна 143.3 міл. дол. Майкл Стопфорд, представник ООН в Іраку, стверджує, що іракські власті чинять перешкоди для доставки вантажів до південного Іраку, призначених для шиїтів у прикордонних з Іраком районах. Тому головний потік вантажів йде до північного Іраку.

У грудні 1991 року З'єднані Стейти знову закликали Багдад прийняти умови резолюції Ради Безпеки ООН, яка дозволяє Іракові продавати сиру ропу на 1.6 біл. дол., щоб за ці гроші закупити харчі для населення, що голодує. Багдад вперто відмовляється прийняти умови резолюції, вважаючи, що вона підриває суверенітет Іраку.

Державний департамент зібрав багато свідчень про те, що Ірак створює штучні перешкоди для працівників ООН, які займаються доставою харчів і медикаментів також і в північні райони, населені курдами. Очікується, що шиїти і курди, доведені до відчаю, знову масово залишатимуть рідні краї і втікатимуть в сусідні держави.

Якщо ООН не знайде додаткових фондів для здійснення гуманітарної допомоги іракцям, доведеться зменшувати доставу харчів. Ситуація ускладнюється тим, що ООН має великі видатки на утримання 500 військовослужбовців своїх миротворчих сил у Курдистані. В минулому році дефіцит становив майже 100 міл. дол. Плянувалося виділити на гуманітарну допомогу Іракові 416 міл. дол., а вдалося зібрати лише 321 міл.

Зростає напруження в Югославії

Београд, Югославія. — Міністер оборони Югославії генерал армії Велько Кадієвіч зрезигнував, мотивуючи своє рішення погіршенням стану здоров'я. Ген. Кадієвіч не раз засвідчив себе як прихильник мирного вирішення сербсько-хорватського конфлікту. Однак добре відомо й те, що захоплення сербськими партизанами нових територій здійснювалося завдяки відвертій підтримці формувань югославської армії, на чолі якої стояв Кадієвіч.

Повідомлення про резигнацію Кадієвіча було оприлюднено наступного дня після того, як стало відомо, що югославський воєнний літак ракетою збив гелікоптер, на якому летіло п'ятеро спостерігачів Европейської спільноти. Всі вони загинули.

Хоч резигнація 66-річного Кадієвіча пояснюється міркуваннями здоров'я, політичні коментатори вважають, що вона викликана розходженням з вищим старшинським складом югославської армії, яка намагається за всяку ціну зберегти СФРЮ і власні привілеї. В останні тижні старшинство армії було невдоволене тим, що сербське керівництво і Кадієвіч прийняли плян післанця ООН Сайруса Венса щодо введення в країну миротворчих сил. Щоб це могло здійснитися, потрібний був попередній відхід усіх збройних формувань сербів і хорватів з районів, де до останніх днів точилися жорстокі бої. Ця умова означала відступ сербів із захоплених ними територій.

Місце Кадієвіча займе колишній начальник генерального штабу СФРЮ генерал Благоє Аджіч, який є запеклим оборонцем сербських інтересів в Хорватії. Югославські газети нагадали, що батьки Аджіча були забиті усташами під час Другої світової війни і ця обставина великою мірою визначає його ставлення до питання хорватської незалежности.

Водночас з резигнацією Кадієвіча стало відомо про відхід Звонка Юрієвіча з посади командуючого югославським летунським силами.

В четвер, 9-го січня, прийшла вістка, що серби, які мешкають в республіці Боснія і Герцоговина, оголосили місце свого проживання Сербською автономною республікою. Оскільки серби складають тільки третину населення Боснії і Герцоговини створення їхньої автономії може привести до ще глибшого міжнаціонального конфлікту в країні. Лідер сербської опозиції в Београді Вук Драшковіч заявив, що цей крок наблизив країну до того дня, коли вона буде „залита кров'ю по коліна".

Введення у Хорватію миротворчих сил ООН тим часом залишається під знаком запитання. Мілан Бабіч, лідер ультранаціоналістичного сербського угрупування, яке контролює район країни в Хорватії, відмовився дозволити введення на ці території миротворчих сил, категорично стверджуючи, що вони належать сербам.

В АМЕРИЦІ

НАЙДОРОЖЧОЮ КОЛЕКЦІЄЮ монет у світі є збірка монет ЗСА випуску 1804 року. Вона коштує 1 міл. дол. До цієї збірки входить срібний, надзвичайно рідкісний долляр його було подаровано в 1979 році королю Еспанії торгівцем Лестером Меркінгом.

ВПРОДОВЖ МИНУЛИХ ДВОХ десяток років кількість громадян, які користувалися допомогою, була доволі стабільною, але в останніх кількох роках це явище драстично змінилося. З початку цю драстичну зміну приписували економічній кризі в країні зі сподіванням на скоре поліпшення. Одначе аналітики починають підозрівати, що є інші причини такої зміни, які можуть бути довшетривалими, як економічні зміни та в майбутньому можуть перемінитися у спірні питання політичного характеру. Для прикладу вони наводять збільшення кількости родин, де жінки є головними хлібодавцями, зміни в законах і навіть недавні амнестії для незаконних імігрантів.

НАЙНОВІШІ ОПИТИ переведені персоналом щоденника „Ню Йорк Таймс" і телевізійної мережі Сі-Бі-Ес вказують на те, що вісім із десяти громадян не є вдоволені із економічної ситуації в країні. Ці ж самі опити підтверджують також думки аналітиків, що в цьому випадку за це невдоволення буде платити президент Джордж Буш своєю політичною популярністю, яка вже на початку цього виборчого року впала до 48 відсотків. Одначе виборці, хоча й невдоволені з політики республіканців і президента Буша, не мають зовсім поняття про політику кандидатів Демократичної партії.

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ЩО В ОКОЛИЦЯХ Ню Йорку велика кількість малих і середніх підприємств повільно, але впевнено самоліквідуються чи радше подаються на легальне банкротство. Економічні аналітики твердять, що причиною цього явища не є економічне сповільнення тільки болючий брак оборотного капіталу. Вправді фірми ліквідуються з браку замовлень на їхні послуги, але якраз тепер більшою проблемою виявляється брак готівки. В ефекті підприємства натискають на своїх боржників, щоб вони скоріше платили свої рахунки та частіше, як будь-коли досі, користуються послугами професійних збирачів задовжень.

КРАЙОВЕ УПРАВЛІННЯ аеронавтики і дослідження простору повідомило, що хоче вислати міжпросторну ракету „Дисковері" на перший цьогорічний дослідно-науковий лет 22-го січня. „Дисковері" в просторі мала б перебувати цілий тиждень і вилет заплановано на год. 8:53 ранку з вісьмома астронавтами на покладі.

В СЕРЕДУ І ЧЕТВЕР минулого тижня віцепрезидент Ден Квейл відбув поїздку до стейту Ню Гемпшир, де 18-го лютого мають відбутися перші передвибори на президента ЗСА. Впродовж двох днів Д. Квейл відвідав 13 місцевостей, де відвідував підприємства, торговельні центри і школи, а виступаючи перед громадянами закликав їх підтримати у передвиборах кандидатуру президента Джорджа Буша. Спостерігачі твердять, що така поїздка віцепрезидента була потрібна з уваги на кандидатуру ще одного кандидата зі сторони Республіканської партії, консервативного Патрика Бюкенена.

КРАЇНИ СНД ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У НАРАДАХ НАТО

Брюссель, Бельгія. — У головній квартирі НАТО відбулося засідання міністрів оборони країн - членів Північно - Атлантичного Оборонного Союзу, в якому також взяли участь представники країн Східньої Европи і семи республік Співдружности Незалежних Держав — України, Білорусі, Росії, Вірменії, Азербайджану, Грузії і Молдови. Темою зустрічі було питання зменшення звичайних озброєнь. Договір про це був підписаний в листопаді 1990 року з колишнім Совєтським Союзом.

Всі учасники зустрічі підтвердили, що діючий договір має велике значення у справі контролі за озброєннями, а також заявили про свою тверду готовність і надалі сприяти його дотриманню.

Була розповсюджена заява країн-членів НАТО, в якій, зокрема, сказано, що „договір про зменшення звичайних озброєнь увійде в силу без будь-яких нових уточнень і повинен бути втілений в життя в якнайкоротший термін". У заяві підкреслюється, що „обставини, які взяв на себе колишній Совєтський Союз, повинні бути цілком виконані новоствореними незалежними державами".

Агентство АП передає слова секретаря Департаменту оборони ЗСА Ричарда Чейні, який підкреслив, що розходження між колишніми совєтськими республіками про військову спадщину СССР, наприклад, доля Чорноморської фльоти, можуть викликати небажані наслідки суперечки про права республік на совєтський нуклеарний потенціял. За словами Р. Чейні, З'єднані Стейти уважно стежать за ходом суперечки між Україною і Росією про право-розпорядження військово-морською фльотою на Чорному морі, бо ця суперечка може перекинутися на нуклеарні арсенали.

Британський колега Чейні, міністер оборони Том Кінг, зі свого сторони також попередив про небезпеку конфлікту на грунті поділу совєтської військової спадщини.

У СВІТІ

СКИНУТИЙ ТРИ МІСЯЦІ тому президент Гаїті Жан-Бертран Арістід погодився з кандидатурою Рене Теодора на посаду прем'єр-міністра країни. Дипломати, які беруть участь у переговорах щодо повернення президента, стверджують, що тепер з'явилася шанса врегулювати політичну кризу в Гаїті. Р. Теодор є засновником Об'єднаної комуністичної партії Гаїті. Його характеризують як поміркованого політика. Він був одним з головних критиків Ж.-Б. Арістіда, звинувачуючи його з порушенням конституції країни.

НА ДУМУ ПРОВІДНИХ спеціялістів Німецького інституту економічних досліджень, країна наближається до рецесії, яку можна прирівняти хіба до тієї, що її Німеччина пережила в 70-ті роки. Причину цього вчені бачать у підвищенні платні, здійсненому на вимогу профспілок, а також у недолугій фінансовій політиці після об'єднання двох Німеччин. Кількість безробітних в країні дійшла до понад мільйона осіб.

В ЧЕТВЕР, 9-ГО СІЧНЯ, естонський уряд ввів норми на продаж харчів і звільнив з посад багатьох керівників державних підприємств, зайнятих у ділянці виробництва і достави харчів. Норми продажу хліба, сиру, молока і масла вводяться на три місяці. Перебої з хлібом в Естонії почалися після того, як Росія зменшила на 44 відсотки доставу зерна. В минулому році естонці не одержали 125,000 тонн зерна. Саме тому в середу, 8-го січня, таллінські власті розпорядилися припинити доставу зерна до пекарень, які обслуговують військові частини колишньої совєтської армії.

ПОЧИНАЮЧИ З 10-ГО СІЧНЯ, уряд Росії ввів заборону на вивезення з республік „дефіцитних товарів народного споживання". Заборона стосується всіх харчів, алькогольних напоїв, сигарет, взуття, електротоварів, будівельних матеріялів, ювелірних прикрас з дорогоцінних металів та багато іншого.

У ВІВТОРОК, 7-ГО СІЧНЯ, грузинська телевізія показала кімнату, в якій прихильники Звіяда Гамсахурдії мучили полонених. Більшість їх було вбито електричним струмом. В підвалі Будинку уряду виявили понад 60 трупів. З'ясувалося, що в тортурах брав участь і священик Амвросій Катамадзе. Свідки цих звірств розповіли, що жінки з „батальйону чорних панчіх" жорстоко били зв'язаних полонених. Лідер Спілки вояків-афганців Нодар Гіоргадзе заявив: „Я воював в Афганістані і бачив різні знущання, але таких диких я не бачив навіть там".

ФРАНЦУЗЬКИЙ ЖУРНАЛ „Парі-матч" вмістив фотографії, зроблені під час повторного огляду тіла Роберта Максвелла в Ізраїлі перед похоронами. На тверду думку журналу, на тілі Максвелла помітні сліди, які свідчать про насильницьку смерть англійського газетного магната.

МОСКОВСЬКА ГАЗЕТА „Ізвєстія" оприлюднила підписаний президентом Росії Борисом Єльциним указ „Про текст воєнної присяги Російської федерації". Цікаво, що присяга передбачає зобов'язання відбувати військову службу не тільки на території Росії, але й за її межами.

УРЯД КИРГИЗІЇ ПРИЙНЯВ рішення про легалізацію вирощування опійного маку, який використовується для виробництва наркотичних і лікувальних засобів, таких як морфін і кодеїн. Вже в цьому році плянується засіяти опійним маком до 200 гектарів землі.

У ВІВТОРОК, 7-ГО СІЧНЯ, міністер закордонних справ Німеччини Ганс-Дітріх Ґеншер зробив заяву щодо ядерних озброєнь колишніх совєтських республік. „Як превентивний засіб проти льокальних ядерних конфліктів на території колишнього СССР ми пропонуємо включити республіки Співдружности Незалежних Держав до нарад в питаннях безпеки і співробітництва в Европі", — сказав Ґеншер. Він рекомендував використати для цього зустріч західньоевропейських міністрів закордонних справ, яка відбудеться у Празі 30-го — 31-го січня ц.р.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW: (202) 347-8631 (факс.)

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J 07302
Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

Президентові Америки не вільно хворіти

Коли в середу, 8-го січня 1992 року, президент Джордж Буш раптом захворів під час офіційного бенкету у столиці Японії, Токіо — по всьому світі покотилася хвиля остраху, межуючого з панікою. Це був інстинктовний страх, що світ може втратити лідера. Америка є одним лідером вільного світу і її Президент є його найвищим авторитетом. На Ялтинській конференції у 1945 році Ф. Д. Рузвелт і Й. В. Сталін домовилися поділити світ на дві сфери впливів — американську і совєтську, подібно, як Сталін домовлявся із Гітлером поділити світ на сфери впливів Третього Райху і Совєтського Союзу. Третій Райх пропав і пропав Совєтський Союз. Але вже за існування СССР найвищим авторитетом вільного світу втішався Джордж Буш. Чи хто любить його чи ні, чи правильно або неправильно критикують його — Джордж Буш має з усіх попередніх 40 президентів ЗСА найбільшу підготову, перевівши десятки років на різних найбільше відповідальних державних становищах. І його шанують, хоч не всі люблять.

Лідерства у демократичній системі правління не можна утотожнювати з провідництвом у системі авторитаризму — лівого чи правого. Лідерство у демократичній системі — це не диктатура — це морально-політичний авторитет найпершого з-посеред рівних. Америка, як великодержава, має такий морально-політичний авторитет без уваги на її найбільшу мілітарну силу і без уваги на те, чи вона економічно процвітає чи переживає час економічної рецесії. У сучасному міжнародному світі маємо такий феномен, що в Англії, Франції, Німеччині прем'єром, президентом чи канцлером є люди високо понад пересічність. Джордж Буш є між ними найперший як рівний з рівними.

Хвиля остраху з приводу його захворіння у Токіо вдарила по Америці. Джордж Буш народжений 12-го червня 1924 року, має 67 літ. Але він виспортований, все ще вранці ,,бігає", грає тенніс і ґолф, стрункий, виглядом багато молодший за свої роки. Тому він не вагається кандидувати на другу каденцію. Ускладнює проблему факт, що віцепрезидентом є Дан Квейл, 43-річний колишній сенатор із стейту Мейн, якого демократична опозиція постійно представляє, як багатого молодика без кваліфікацій на становище президента американської великодержави. Думка помилкова. Дан Квейл — людина високоосвічена, мовчазна, скромна, перейшов уже школу сенатора і віцепрезидента та у тому характері — предсідника на нарадах Сенату, — володіє плавно еспанською мовою і дістав був Буша місію керувати політикою супроти латино-американських країн, не має гірших кваліфікацій, як їх мало багато американських президентів. Коли несподівано помер на серцеву атаку Ф. Д. Рузвелт і автоматично мали заприсягти його заступника Гаррі Трумена — його дружина Бетсі сплеснула руками: ,,Господи, та ж він нічого не знає. Помилилася бо Трумен, колишній власник крамниці з білизною, був одним з найкращих, найрішучіших президентів, хоч і він не був непомильним. Найбільшою його помилкою було відкликання з становища головного команданта генерала Даґлеса МекАртура у Корейській війні, бо образився на МекАртура за його правильне критикування поганих наказів з Білого Дому. Яким президентом був би Дан Квейл — це тільки здогади, покищо є така реальна ситуація, що тільки поганий економічний стан може спричинити прогру Джорджа Буша у цьогорічних осінніх виборах, — але Дан Квейл програв би кожного демократичного суперника, бо не має поваги в суспільстві.

Проблема лідерства болюча для нас, українців. За ввесь час існування української діяспори ми не мали і не маємо лідерів, який користувався би всезагальною повагою і визнаним моральним авторитетом. Був час, що було в Америці 10 політичних партій — ні одна з них не могла похвалитися головою, який мав би загальну повагу лідера. Історія України погано свідчить про дар української суспільности — бути солідарними, здисциплінованими, льояльними до існуючої влади. Від ,,крамол" княжого періоду до новітньої доби Української Народної Республіки й Центральної Ради — продовжувалися ці ,,крамоли", що їх Пантелеймон Куліш описав у ,,Чорній Раді" козацько-гетьманської доби. Україна переживає тепер час організування і закріплення рідної держави. Дай Господи доброго лідерства та мудрої солідарности народу.

Микола Бараболяк

ПІСЛЯ ПОЛІТИЧНОГО РОМАНТИЗМУ — ПОЛІТИЧНИЙ МІСТИЦИЗМ?

I

Літом минулого року ,,Література Україна" подавала у формі інтерв'ю сильветки кандидатів у президенти України. Після розмови з Кравчуком, Чорноволом, Лук'яненком, Гриньовим й іншими кандидатами, в числі за 29-те серпня дано теж слово, тоді ще кандидатові на пост президента, — Олесеві Бердникові. Хіба було відомо, що Бердник містик і небагато причиниться до з'ясування важливих приземних питань української політики. Та прочитавши інтерв'ю з ним, можна б дійти до висновку, що редакція ,,Літературної України" мала на меті розшифрувати перед громадськістю ментальність у людини, хоч заслуженого мислителя і письменника, то все ж не серйозного політичного діяча, і кандидата на такий важливий пост як президент держави. Таке підозріння тим більш оправдане, що на тиждень перед появою цієї розмови з Бердником на тему його президентської програми, надруковано на сторінках ,,Літературної України" (число за 22-го серпня) статтю добре відомого в ЗСА мислителя і автора на релігійні теми — Осипа Федорики п. з. ,,Загублений у космосі". Очевидно цією ,,загубленою людиною" — Олесь Бердник!

На підставі публікацій Бердника як ,,Свята Україна" і ,,Кажу Вам" Федорика робить такий висновок про політичну діяльність Бердника: ,,В українській ситуації, де поголовно панує (м'яко мовлячи) релігійна необізнаність з одного боку, а з другого — цинічне, безсоромне тягнення зисків з релігії для світських цілей, утопічні фантазії Бердника можуть прийматися в ,,патріотично" розжареній атмосфері, як щось серйозне і стати відміною правдивої релігії..." Та заки навести більше зі статті Федорики, де він обґрунтовує свій закид політичного жонґлерства в сторону Бердника, дозвольте зацитувати дещо з цього політичного інтерв'ю з Бердником, як кандидатом ,,Української Духовної Республіки" на президента України. На запит кореспондента ,,Літературної України", як він уявляє собі здійснення незалежности, Бердник відповів: ,,Практично ми маємо здійснити Зоряний Шанс України — негайно осягнути ступінь повної державної самостійності... здійснити волю Неба ось так: 16-го липня 1992 у присутності ієрархів усіх релігійних конфесій, Національної Президентської Ґвардії і представників ООН, утвердити і освятити Соборну Українську Державу на віки". Чому 16-го липня 1992? Відповідь: ,,Ці історичні події важливі для долі всього світу, відзначені в скрижалях неба. А я їх просто бачу і читаю... Це явище називається протоскопія — бачення в часі. Кожен аналітик, кожен глибоко мислячий політолог, може дати таке передбачення". Парляменту в Україні не має бути. Замість нього мала б існувати за президентури Бердника ,,Велика Президентська Рада". ,,Серце" тієї Ради мали б творити 12 Рад підпорядкованих цій великій Раді, для різних завдань, як Материнська Рада, Рада Культури, Безпеки, Економіки, Екології і т. д." Якщо йдеться про економіку, Україна матиме тверду конвертну валюту. Її забезпечуватимуть багатства України. На питання як собі конкретно це уявити, Бердник відповів: ,,Кожен громадянин матиме рівну частку від загальної суми бюджету покладену на його ім'я в Центральному банку. Таким чином буде повністю ліквідовано убогість і непевність для тих, чи інших верств населення. Так доля держави, і її економічна могутність, будуть нерозривно пов'язані з долею кожного громадянина і його творчим внеском у скарбницю держави..." Думаю досить сказаного (а наговорив Бердник усякого в тому інтерв'ю), щоб оцінити його як кандидата у президенти, та виявити його недолугість як претендента на політичного лідера, яким він себе проявив, і на жаль для поважного числа прихильників — є.

Закінчення буде.

Володимир Барагура

БУДОВА ДЕРЖАВНОСТИ... НАВПАКИ

Притаманне українській ментальності й психіці — не навчитися нічого з історії власного народу, повторяти в безконечність ці самі помилки, бути наївними у відношенні до наших недругів-сусідів. Словом — ми кепські учні...

Ці самі пороки й ці самі помилки робимо й тепер, коли історична доля й хвилина дала нам неповторну, майже чудесну нагоду, відродити нашу державність мирним шляхом без пролиття крови. Ми й тепер стали жиртвою власної легковірности. Переяславська угода повторяється з фотографічною точністю. Нічого не навчили нас триста років неволі, ні події 1917—22 років.

Ніяк не можемо собі усвідомити небезпеки входити в дружні взаємини з нашим віроломним північним сусідом, який зречеться багатьох дотеперішніх доробків крім одного — ,,єдіной-нєділімой". Бо незалежно від того, чи політичний устрій Росії був царсько-деспотичний, чи тоталітарно-комуністичний, чи теперішній, буцімто, демократичний, Росія ніколи не покине великодержавної ідеї й концепції, тобто збереження цілости імперії.

Хоч уступив Ґорбачов із своєю псевдодемократичною, а на ділі комуністичною концепцією й на його місце прийшов ніби демократ Єльцин — ідея нерозривної російської імперії залишається незмінною під хитро придуманим прикриттям.

І ось, наш державний провід дав себе спіймати в нову пастку під невинною назвою ,,співдружніх незалежних держав" колишнього Совєтського Союзу, що прибрав невинну, але приманливу назву ,,комонвелту", насправді приховану форму дотеперішньої імперіялістичної Росії коштом України, Білорусі й інших республік.

Чи осідок нової імперії буде в Москві, чи в Мінську — суті справи не зміняє. Наш уряд зробив фатальну помилку, бо почав будову своєї держави навпаки. На це звернув негайно увагу один із наших депутатів, мовляв ,,ми пішли два кроки назад". Замість ,,стати на власні ноги", наладнати державно-адмістраційний апарат, створити власну армію, наладнати зовнішню політику, ввести повноцінну валюту, двигнути економіку, нав'язати самостійні взаємини, зокрема економічні зі світом, а тоді зі становища сили зв'язуватися з колишнім окупантом-гнобителем, ми зробили навпаки. Ми заклали собі зашморг на шию, а легше петлю потягнути догори й скрутити в'язи, чим скинути її з шиї...

Тепер приходиться нашій вільній, незалежній, самостійній державі боротися за самозрозумілі державницькі права.

Треба пам'ятати, що ментальність Сходу й Заходу — різна. Ці самі слова політичної мови мають інше значення і зміст серед народів східньої ментальности, а інший у народів Заходу. **На Сході, це звичайна діялектика, якою так уміло послуговувалися большевицькі аґітатори, про яких зберігся дотеп: ,,Одною ногою скочив на плятформу, а другою крикнув: ,,Хай живе революція"!**

Ми вманеврували себе в мишоловку, зайшли в ,,сліпий кут", завели себе ,,під дурного хату". Тепер приходиться нам воювати, ,,об гризатися" за права, які належалися нам автоматично й самозрозуміло з актом проголошення самостійности власної держави. Не може країна бути самостійною, незалежною й суверенною, як не посідає преро́гатив, які йдуть в парі зі справжньою державністю. Вода не може бути одночасно холодна й гаряча. Коли до холодної долити гарячої, тоді вона стане тепла й навпаки. Приступивши до ,,співдружности" ми стали такою літеплою державою.

Тепер, коли схочемо мати власну дійову армію, власну валюту, закордонну політику, економічно-торговельні взаємини зі світом, мусимо за це боротися й узалежнюватися від голосування інших членів ,,співдружности". А ситуація може заіснувати така, що більшість голосів, держав, які входять у ,,комонвелт", заявляться проти наших інтересів. Тоді втратимо ці прероґативи, які нам правно належалися з хвилиною проголошення власної державности. Це буде парадія суверенности, коли за кожну справу, яка є атрибутом державности ми муситимемо покладатися на голосування інших членів ,,комонвелту".

Не продумавши заздалегідь наслідків такого кроку, ми, мов нетлі до світла, дали втягнути себе в новий союз, з якого щойно вимоталися.

Навіть сама початкова назва ,,співдружність трьох слов'янських народів" була хитро придумана. Ініціяторам цієї назви залежало на такій термінології, щоб підкреслити, що ці три народи єднає спільна тисячолітня історія. Діло в тому, що Росія не має тисячолітнього існування як держава, отже треба було прикинутися в зозулю й підкинути яйця в чуже гніздо. При такій стилізації виходить, що Київська Русь, теперішня Україна, була спільною колискою трьох народів братів — українського, російського й білоруського, причому ,,наймолодший брат" став раптом ,,найстаршим".

Ми вманеврували себе самі в ситуацію, про яку писав польський драматург Станіслав Висп'янський, автор

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Раїса Галешко

Свято, яке принесли заньківчани

Ще не доводилось переживати українцям Канади таких хвилюючих зустрічей з українським театром, який приніс до Торонто та ще декількох міст Онтаріо Львівський Драматичний Театр ім. Марії Заньковецької. Приїздять до нас гарні артисти з України, приїздять навіть мистецькі групи, але щоб один з кращих театрів у такому великому складі — 45 артистів-професіоналів із своєю першоклясною декорацією — то це вперше!

Ґастролі тривали з 1-го до 16-го грудня, вистави давалися для глядачів Торонто, Гамилтону, Лондону, Ошави, Сейнт Катарінс, Монтреалю і Оттави. На прощання ще відбувся задушевний прощальний вечір в Інституті св. Володимира в Торонто, який також став ніби маленьким спектаклем, де всі присутні були учасниками. І все. Трупа від'їхала додому, і хто-зна, коли ми ще на чужині вітатимемо справжнє мистецтво, основане на кращих українських театральних традиціях.

Така невесела нотка з самого початку статті закрадається тому, що акція ця була дуже дорогою, а кількість глядачів недостатньою, щоб покрити видатки двох сміливих торонтонських організацій: українсько-канадського підприємства ,,Міст" та української фірми ,,Атомік", які, як зазначалося у промовах, діяли під патронатом КУК. Власники цих двох організацій Ігор Прокіпчук (,,Атомік") та Ростислав Кисіль (,,Міст") ще, як прийнято говорити, не доробилися в Канаді. Обоє львів'яни, вони захотіли зробити нам цей подарунок у такі знаменні для України дні: здобуття незалежности. І це було справді подвійне свято для тих українців, які побували на виставах. Шкода, що в ЗСА не знайшлося зацікавлених, щоб спонзорувати театр, скориставшись з нагоди, що така велика група вже прибула на цей континент.

Заньківчани привезли три речі: історичні драми ,,Павло Полуботок" Костя Буревія, розстріляного в 30-ті роки, та ,,Маруся Чурай" Ліни Костенко, а також український вертеп ,,Ой, радуйся земле". Кожна з вистав, написаних в різні часи, але з'єднаних спільним мотивом нашої гіркої історії, так чудово проєктувалося на сьогоднішній день, що за оплесками глядачів можна було здогадатися, з якими конкретно теперішніми подіями перегукується історія.

Ми не ставимо за мету рецензувати вистави, нагадаємо тільки, що театр ім. Заньковецької — це форпост української театральної клясики, яка стала взірцем для інших колективів України. Навіть театр ім. Івана Франка в Києві — це продовження традицій заньківчан, і чимало його провідних акторів формувалося саме у Львові. Головний режисер театру ім. Заньковецької Федір Стригун нагадав слова Івана Козловського, який незадовго до смерті напророчив і заповів: ,,Ой, хлопці, настануть тяжкі часи. Рятуйте театр українською клясикою".

Завдяки талантові Федора Стригуна, кожна вистава, яку привезли заньківчани, просто дихала національним духом: ми сильні, талановиті, свободолюбиві. Як сказав жартома на зустрічі з артистами журналіст Олександр Харченко, ,,львівський театр — це лік від української неповновартости".

Багато щасливих хвилин пережили глядачі під час вистав, але вечір зустрічі з артистами в Інституті св. Володимира об'єднав усіх теплом якоїсь інтимности, солодких спогадів молодости і цієї напівсерйозности, що часто панує на театральних вечірках.

Навіть доповідь була незвичайна. Її зробив проф. Валеріян Ревуцький, який подолав п'ять годин лету з Ванкуверу до Торонто, щоб зустрітись з театром. Його розповідь була унікальною: екскурс в театральну історію України, яку знає він особисто, з власних зустрічей і переживань і навряд чи багато знайдеться нині живих свідків українського театру 20-их років. Він подарував львів'янам дві книжки-реліквії.

Ще один рідкісний подарунок прийняв у свої руки Федір Стригун — останнє число журналу ,,Червона калина" за 1939 рік. Багато років тому український вояк Василь Сірський привіз його зі Львова, як пам'ять про розстріляне відродження, а нині, коли Україна стала вільною, вирішив ,,репатріювати" книжку до Львова, до осередку української культури.

Легкий тон цьому чудовому вечору задавав ведучий Олександр Харченко. А двоє львівських акторів із ,,сумними" прізвищами — Ярослав Мука і Роман Біль звеселяли присутніх чарівними танґо під ґітару, які багатьом нагадали теплий львівський вечір, молодість, кохання... І вже від душі всі реготалися, коли заслужений артист Петро Бенюк читав гумореску, як то Ка-

(Закінчення на стор. 3)

Андрій Качор

Д-Р ОСИП ОЛЕСЬКІВ — БАТЬКО УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ ДО КАНАДИ

I

Конґрес Українців Канади проголосив, що в 1991 році українці в Канаді відзначатимуть 100-річчя свого поселення у цій країні. Рівночасно створено окрему Комісію Століття при КУК, яка приготовила плян таких святкувань по цілій Канаді.

З того приводу появилися в українській пресі різні статті, які пригадують нам, як то 100 років тому, 7-го серпня 1891 року, на кораблі ,,Ореґон", прибули до Канади два перші українці, а саме Іван Пилипів і Василь Єлиняк, оба із західньоукраїнського села Небилова, Калуського повіту. І ці два наші земляки уважаються першими українськими іміґрантами до Канади. Вони перші подали вістку до свого села про великі можливості для українського поселення в Канаді. І тому, з їхніми іменами та датою їх приїзду до Канади пов'язано святкування нашого поселення в Канаді.

Одначе справжнім ,,Батьком української іміґрації до Канади" був д-р Осип Олеськів, про якого ми чомусь забули. Досі, на жаль, в українській пресі в Канаді і ЗСА не було якоїсь поважнішої згадки про цього заслуженого громадського діяча. Гадаю, що українська громада в Канаді, відзначуючи 100-річчя свого поселення в цій країні, відзначуючи цю велетенську працю перших українських поселенців у Канаді, які своєю мозольною працею, потом і кров'ю та своєю вродженою інтеліґенцією і зарадністю поклали тверді основи не тільки для українців у Канаді, але і для самої Канади, в її західніх провінціях, не може, і не сміє забути про д-ра Осипа Олеськова, що був головним ініціятором і організатором першого українського поселення в цій країні. **Щобільше, як батькові української іміґрації до Канади треба було б поставити гідний пам'ятник у Вінніпеґу, або в іншому місті Західньої Канади і тим сплатити йому наш борг вдячности за його велику, жертвенну і безкорисну працю для нашого спільного добра.**

А тепер, коротко, про д-ра О. Олеськова і його працю для Канади.

* * *

Д-р Осип Олеськів (1860—1903) визначний громадський діяч у Західній Україні, учитель середніх шкіл, управитель учительської семінарії в Сокалі, член Головного Відділу Т-ва ,,Просвіта" у Львові та багатьох інших товариств і організацій, народився 28-го вересня 1860 року в селі Скварява Нова, повіт Жовква, в родині священика. У Львівському університеті студіював географію і природознавство, а закінчив студії докторатом в Ерфурті, Німеччина.

Ще за студентських часів він зацікавився питанням нужди українських селян в Галичині, які почали шукати для себе кращих умовин життя в заморських країнах, а головну увагу, чомусь, звертали на Бразилію. Це його дуже занепокоїло, бо студіюючи географію, знав добре, що в тій країні панує також нужда, не менша чим у Галичині. Після закінчення студій завдав собі труду, щоб основно перестудіювати суспільно-громадські і політичні перспективи для українців у Бразилії, ЗСА і Канаді. Після цього дуже гостро виступив проти т. зв. ,,Гарячки бразилійської" еміґрувати до Бразилії, що пропаґували різні несовісні аґенти корабельних і інших фірм з чисто особистих інтересів.

З метою остороги наших селян перед такою необдуманою еміґрацією, д-р О. Олеськів написав окрему книжечку, на 38 сторінок друку, п. з. ,,Про вільні землі", яку в липні 1895 року видало Т-во ,,Просвіта" у Львові та поширило її по цілій Галичині за посередництвом своїх Читалень ,,Просвіти". У цій книжечці він ставить питання: ,,Чи вже рідна земля не виживить нас?" А далі, з'ясувавши важке економічне положення селян у Галичині, у тому часі, дає кілька різних практичних порад і застановляється докладніше над проблемою еміґрації. І тут перестерігає селян, щоб добре подумали куди їхати, закінчуючи свою пересторогу: їхати, лише не до Бразилії". А в кінцевому розділі книжечки: ,,Куди ж ся нам кинути?" він радить їхати до Канади.

Щоб, одначе бути певним, що він у своїх порадах не помиляється — і це є найважливіше в його діяльності — він особисто, на власну відповідальність, за порозумінням з Головним Т-вом ,,Просвіта" у Львові, виїздить до канади, щоб тут, на місці, порозумітися з канадським урядом, де він хоче поселювати наших селян і щоб наочно побачити ці терени, призначені урядом для українських поселенців. Їдучи до канади, Олеськів взяв собі до помочі селянина-господаря, Івана Дорундяка, з Коломийщини, який мав допомогти Олеськову розпізнати, якість землі в Канаді.

Про дуже серйозний і обережний підхід до справи переселення наших селян до Канади, свідчить факт, що Олеськів затримався, подорозі до Канади, в Лондоні, щоб зустріти високого комісаря Канади при британському уряді Чарлса Таппера, якому зреферував свої пляни і вимоги до канадського уряду, на основі яких можна буде розпочати масову іміґрацію до Канади. Ч. Таппер дуже уважно вислухав арґументацію Олеськова і зараз же написав дуже прихильну рекомендацію про Олеськова до міністра внутрішніх справ у Канаді, Т. Мейна Дейлі. Олеськів з Дорундяком, за згодою уряду, оглянули цілу Західню Канаду, стрічалися з міністром внутрішніх справ, з начальником домініяльних земель у Вінніпеґу Г. Г. Смитом і іншими високими достойниками канадського уряду, а перекладачем у всіх розмовах був німець Гаґо Карстенс.

І хоч Олеськів зразу не добився підписання конкретної умови з канадським урядом, але його вимоги гуртового поселення українців у Канаді, громадянами, не розсіяно, із своїми церквами, школами і організаціями, уряд прийняв до розваги і відтак їх майже повністю одобрив.

Закінчення буде.

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Вітаємо, Україно, з перемогою!

Біля 7,000 учасників взяли участь у великій маніфестації 4-го грудня 1991 року, що відбулася на площі Міської ратуші в Торонто, для відзначення проголошення Незалежности України Верховною Радою 24-го серпня, та підтримку всенародним референдумом 1-го грудня 1991 року. Маніфестацію на скору руку організувала Президія КУК із своїми складовими організаціями.

Хоч вечірня погода 4-го грудня не була найкращою, вона не втримала ні молодших, ні старших вдома. Ще до початку маніфестації, вони заповнили простору площу, замаївши її сотнями великих і менших українських національних прапорів і відповідними до хвилини транспарантами. Побіч українських маяли також канадські, американські, польські, німецькі, литовські, латвійські, естонські, мадярські, чехо-словацькі.

Точно о год. 7 вечора парадним маршом на площу увійшли дві окремі духові оркестри, звуками українських маршів оживили хвилюючу публіку, яка кожний виступ сприймала ентузіястичними оплесками й окликами „Слава Україні!", „Хай живе Україна!". Духовою оркестрою Молодіжних Організацій „Авангард" диригував мгр. Василь Кардаш, а оркестрою СУМ „Батурин" Остап Брездень.

Владика Ізидор Борецький в сослуженню пресвітера Петра Бублика і чисельного українського католицького і православного духовенства відправив Молебень вдячности за український народ, та оба з протопресвітером П. Бубликом провели окремі молитви. Канадський гимн „О Канада" відіграла оркестра „Авангард", а голова Відділу КУК інж. Ярослав Соколик коротким вступним словом в українській і англійській мовах привітав учасників маніфестації, конзулів, представників окремих національностей і подякував канадському урядові за визнання Української Держави, що учасники приняли з великим ентузіязмом, окликами і оплесками.

Опісля виступила новообрана посадник міста Торонто Джулі Роляндс. У цьому першому її офіційному виступі вона привітала українську спільноту з днем Незалежности України, підкреслила великий вклад українців в розбудову Канади і Торонто, побажала дальших успіхів у другому століття та проголосила „Український тиждень", у якому на щоглі Міської ратуші буде повівати український національний прапор. Під загальний спів гімну „Ще не вмерла Україна" прапор було піднесено.

Дальшою частиною програми проводила Марія Шкамбара.

В коротких привітах виступали консули окремих держав: американський — Джек Фелт, німецький — М. Бей, мадярський — Пал Сімак, польський генеральний консул — Андре Бжозовскі і консул — Тадеуш Аванкевіч, литовський генеральний консул — Гаріс Ляпас, чехословацький — Ладіслав Нові, латвійський — д-р Гунтіс Сілінс, естонський — Ілмар Гейнсо.

Опісля, дякуючи за виступи, М. Шкамбара представила гостей і прочитала наспілі письмові привіти від Афганської Асоціяції в Онтаріо, Канадсько-Чехословацького Конгресу, Латвійської Національної Федерації, Польського Канадського Конгресу, Румунського Конгресу, Вірменської Асоціяції в Канаді, Естонського Центрального Консуляту, Литовсько-Канадської Громади.

Від Міської управи Торонто виступали з промовами: радний Василь Бойчук і контролер Тоні Одгангіо. Провінційний уряд Онтаріо заступала і вітала міністер горожанства і культури Е. Зємба, яка рівнож передала побажання від прем'єра Онтаріо Боб Рея. Від федерального уряду письмовий привіт переслала міністер закордонних справ Барбара МкДугал, а Коріна Боєр привітала маніфестантів від свого чоловіка Патрика, який в тому часі перебував в Україні як обсерватор від Канадського уряду при перебігу референдуму. Патрик Боєр є випробуваний приятель українців.

На кінець із знаменитою промовою виступив сіньор канадської політики колишній міністер фінансів, а тепер міністер індустрії і технології та інтернаціональної торгівлі Майкер Вільсон. Він, вітаючи український народ з перемогою і проголошенням Незалежности, обіцяв тісну співпрацю і допомогу Канади, яка одна з перших визнала Україну. Понад мільйон українців Канади своєю працею у століття їхнього поселення показали, що співпраця України з Канадою є в інтересі обох держав. Він також передав привітання від прем'єр-міністра Канади Б. Малруні. Промову міністра Вільсона учасника маніфестації прийняли оплесками, ведуча програмою Марія Шкамбара щиро і гарно подякувала йому. З щирими вітаннями виступав також колишній провінційний амбасадор Іван Яремко — син українських піонерів, „Українець 1991 р."

Закриваючи програму маніфестації, Марія Шкамбара подякувала всім учасникам, гостям, доповідачам, оркестрам, владиці й духовенству та всім, що у якийсь спосіб причинились до успішної маніфестації. Оркестра „Аварга" разом з учасниками виконала „Боже великий, єдиний".

Василь Дідюк

50-ліття Відділу КУК в Сейнт Катарінс

Відділ КУК в Сейнт Катарінс відзначив 50-ліття своє існування та діяльности в неділю, 27-го жовтня 1991 року, святочним бенкетом із мистецькою програмою. Почесним гостем і головним доповідачем в часі бенкету був президент Централі КУК д-р Дмитро Ціпивник.

Бенкет почався канадським і українським славнями. Голова Відділу, адвокат і королівський радник Богдан Долішний зв'язував причину святкувань. Відділ КУК в Сейнт Катарінс є одним з найстарших, бо постав тільки один рік пізніше, ніж Централя. Членами-основниками були три організації: УНО, БУК і СУС. Тепер до Відділу належать понад 20 організацій і є добра співпраця з парохами українських церков. Увійшло в традицію відзначувати річниці історії України, таких її славних людей, як Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка й інших. Крім того, відзначувано річниці 100-ліття Канади, 50-ліття голоду в Україні, 90-ліття поселення, 1000-ліття Хрищення України, 100-ліття жіночого руху та ін.

Провадженням бенкетом передав голова двом господарям, — колишньому голові Ярославові Ткачукові і вчительці Наді Чорненький, які вміло вив'язалися із свойого завдання. Парох церкви свв. Кирила і Методія о. крилошанин д-р Микола Комар провів молитву перед обідом і побажав успіхів Відділові-ювілятові.

Президент Централі КУК д-р Дмитро Ціпивник висловив вдоволення із запрошення до участи в ювілеї, відтак поділився з присутніми своїми переживаннями в Україні в часі проголошення Акту Незалежности в серпні 1991 року та з'ясував теперішній стан, підкреслюючи, що Україна потребує богато помочі і підтримки діяспори. Просив одначе не забувати потреб Централі КУК в Канаді, яка без фондів-фінансів не може сповняти своїх завдань. Подяку достойному доповідачеві висловив заступник голови відділу Віктор Дем'яненко і вручив йому на спогад примірник книжки „Українські Церкви Альберти", автором якої є жителька нашого міста Парася Іванець.

З нагоди ювілейних святкувань приготовлено „Грамоти заслуги" для колишніх голів Відділу. Грамоти вручив президент Централі д-р Д. Ціпивник при допомозі голови Відділу адв. Богдана Долішного. Відзначено заслужених на громадському полі діячів, колишніх голів КУК. Ними були: Пилип Цибуляк, Петро Самець, суддя Тома Бігора, Михайло Боровський, Михайло Шарик, Михайло Корда, Кость Фіцик, Степан Василів, Олександер Бабій, Михайло Гладиш, Ярослав Ткачук, Омелян Гаврилишин та адв. Богдан Долішний. Деякі з названих займали цей почесний пост декілька разів.

Присутні на бенкеті представники міського, федерального і провінційного урядів висловили свої побажання і відзначили Відділ КУК окремими грамотами. Зокрема посадник міста Сейнт Катарінс Джон Мек Каферті, посол до федерального уряду Кен Еткінсон, а від онтарійського уряду Джім Бредлі і С. Гейг.

Під патронатом Відділу КУК працює в Сейнт Катарінс школа українознавства на середньошкільному рівні, так звані Курси Українознавства ім. Івана Котляревського, яка святкує цього року 25-ліття існування. Директор Курсів мгр. Орест Гарас розказав коротко історію цієї школи, директорами якої були Іван Бойчук, Михайло Михалевич, Федір Ткаченко, Добромир Казанівський і тепер мгр. Орест Гарас. Згадано також колишніх вчителів Богдана Мельника, о. Федора Легенюка, Ірину Гарас, Галину Білоус і Степана Корнецького. Через 25 літ існування Курси виховали велике число свідомих українських громадян до праці в українській громаді. Користаючи з присутности представників уряду, мгр. Гарас звернувся до них із закликом не скорочувати фондів на етнічні школи, бо це дуже важка і болюча ділянка в цей час.

Колишня директорка Рідної Школи ім. Івана Котляревського мгр. Ірина Грентон привітала управу Відділу КУК з ювілеєм від учнів, батьків і вчительського складу школи, яка святкує в цьому році десять літ існування. „Рідна Школа" ім. І. Котляревського — це з'єднана школа всіх існуючих при церквах і організаціях шкіл, що постала рішенням батьків і працює успішно під патронатом КУК на підставі окремо виготовленого правильника. Директорами школи були дотепер Володимир Лисий, Ярослав Ткачук та мгр. Ірина Грентон. В цьому році обидві школи мають спільного директора в особі мгр. Ореста Гараса.

Для розваги гостей ювілейний комітет приготовив незвичайно гарну і приємну мистецьку програму. Здібний молодий піяніст Андрій Самець відіграв на фортепіяні твір Дм. Шостаковича „Третя фантазія". Співачка Ірина Литвин-Шурко обдарувала публіку трьома піснями: „Нема ласки, нема добра" в обробці Барабашова, „Ой маю я чорні брови" та „Ой ходила дівчина бережком", музика Лисенка. Своїм танцем-сольо „Подоляночка" заворожила публіку Марійка Самець. Закінчив програму танцювальний ансамбль „Дунай", виконуючи танець „Кохaночка". Ансамбль працює під керівництвом Ореста Самця, хореографа, який навчає цю групу вже також майже 25 років і щиро співпрацює з Відділом КУК. Присутні щедро нагородили молодих артистів оплесками подиву і признання.

За нагоди ювілею 50-ліття Відділу КУК видруковано гарну програму з докладною історією праці Відділу.

Господарі бенкету подякували присутнім за участь, а виконавцям мистецької програми за їх виступи.

Молитвою, яку провів о. протоєрей Григорій Мельник, закінчено це незвичайне свято.

Віримо, що Відділ КУК буде і надалі гідно працювати для добра української спільноти і народу.

Присутній

Сенатор Де Консіні привітав незалежність України

Дня 6-го грудня 1991 року на святковій зустрічі української громади у Фініксі, Арізона, сенатор Деніс Де Консіні зворушливо говорив про українців як про націю, яку мучили і грабували впродовж останнього століття. Він запропонував авдиторії підняти святковий пост за незалежність України. Сенатор, один з оорганізаторів спільної резолюції 65 про невідкладне визнання України, уважно вислухав звіт юриста Джеймса Р. Гантворка про найперші моменти незалежности України, свідком яких він був як спостерігач на виборах 1-го грудня.

Сенатор Арізони Джан МекКлейн через свого заступника передав громаді Фінікс: „Як ви знаєте, я пишаюся тим, що був співспонсором спільної резолюції сенату ч. 65 і спостерігав за перебігом в останні тижні драматичної зарубіжної політики З'єднаних Стейтів щодо змін в Україні".

Конгресмен Арізони Джан Ровдс надіслав привітальну телеграму, в якій говориться: „Я задоволений, що мав нагоду підтримувати спільну резолюцію Палати ч. 212 і дуже радий, що Україна дістала волю".

Привітання прислав також конгресмен Арізони Джан Кил, який сказав: „Українці ніколи не повинні бути об'єктом зловживань прав людини, як це ми бачили на незаконному ув'язненні Степана Хмари. Тепер, коли він звільнений і ваш народ, ви ніколи більше не повинні страждати від поневолення".

Сенатор Деніс Де Консіні отримав почесну нагороду від УККА та української національної асоціяції, а від української діяспори Фіксу його тепло привітала українська поетеса Галина Маняко і прочитала власний вірш „Дзвін". Адвокат Гантвурк подорожував по Україні, як спостерігач за виборами разом з колишнім головним консулом комітету зарубіжних відносин Річардом Мессиком з Вашінгтону й активістками в боротьбі за права людини Анною Гіллен з Філядельфії та Катлін Прейс від Сенатського комітету зарубіжних відносин та Орестом Бараником, головою УККА (Осередок Чикаго) та членом виконавчого комітету.

Д. Гантворк розповів, як в день виборів, через неприятливу погоду для лету літаком, народний депутат Верховної Ради Степан Хмара допоміг йому і п. Гіллен отримати квитки на переповнений поїзд до Одеси. В Одесі Гантворк та Гіллен побачили величезний потік виборців які йшли на голосування. Вигляд людей був серйозний і зосереджений.

Коли вибори закінчилися Гантворк почекав, доки порахували голоси, і занотував, що гора бюлетенів за незалежність розла значно швидше, ніж бюлетені проти незалежности. Було очевидним, як пройде голосування. Коли висліди було офіційно підраховано загальне напруження вилилося в бурхливу радість. Голова виборчої комісії обнявся з ним, а голова Народного Руху в Одесі сказав: „Сьогодні трапилося дві події: одна нація народилася, а друга — померла". Коли Гантворк запитав свого перекладача, як він сприймає незалежність, той сказав: „Мені здається, що з моїх плечей звалився тягар за 350 років історії".

Джеймс Гантвурк, який був посланий в жовтні 991 року в Українську центральну виборчу комісію засвідчив авдиторії, що правила виборів не порушувались і що українські виборчі камені були так само добре організовані, як і американські виборчі комісії. Він сказав, що на його думку, процедура голосування на виборах 1-го грудня продемонструвала дійсно демократичні вибори і що тепер З'єднані Стейти Америки будуть мати основу визнати якнайскоріше незалежність України.

Пейшенс Гантворк

Переклад з англійської
Галини Маняко

Будова...

(Закінчення зі стор. 2)

драми-трилогії „Весеље" у зв'язку з невдалими польськими визвольними повстаннями:

Мялесь, хамє злоти руг,
Мялесь, хамє, чапке з пюр,
Руг гука по лєсє,
Чапка віхер нєсє,
Остал ці сє єно шнур...

У перекладі:

Мав ти, хам, золотий ріг,
Мав ти, хаме, шапку з пер,
Ріг гукає в лісі,
Шапку несе вихор,
Залишивсь тобі тільки мотуз...

Свято...

(Закінчення зі стор. 2)

наду відвідав гуцульський вуйко.

Заньківчан вітали і наші мистці: корифей торонтонського театру „Заграва" Юрій Бельський, жіноче тріо „Верховина", а також інші, які виступали. Особливі слова подяки прозвучали як з канадського, так і з львівського боку Анатолієві Пашковському та його помічникові Миколі Парцьову з Торонто, праця яких протягом півроку у підготові гастролів та організації виступів була просто колосальною. Голова Конгресу Українців Канади Ярослав Соколик сказав коротко: „Це були душевні переживання, а переживання устами передати не можна. Такі вистави у нас вперше, і навряд чи ще коли будемо вітати таке високе мистецтво".

Однак слова пісні, яка прозвучала в кінці зустрічі і яку підхопили всі, звучали: „До Канади я приїду знову, з України пісню привезу".

ДОБРЕ ДІЛО

Шкільна Рада Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації провадить навчання української мови в державних школах Парани, Бразилія. Вже минулого року 600 дітей навчалися рідної мови в чотирьох школах Парани. В цьому році ще п'ять шкіл долучається до цього проєкту і тим самим число учнів буде майже 1.800. На 1993 рік число збільшиться до 4,000. Паранський уряд оплачує вчителів, однак всі матеріяли, книжки, матеріяли учителів, учнів, педагогічні курси йдуть на кошти Шкільної Ради. Кошти проєкту на 1992 рік виноситимуть 35,000 дол. Тому звертаємося зі закликом до шановних читачів на участь і співпрацю у цім так важливім проєкті!

Всю грошеву допомогу просимо пересилати на слідуючу адресу: Representacao Central Ucraniano-Brasileira, Cx Rostal 3424, 80001 Curitiba Pr. Brazil.

З приводу відродження України та з Різдвом і Новим Роком складаємо вам найщиріші побажання добра і успіхів!

Шкільна Рада Центральної Репрезентації

Загальні збори 67-го Відділу УНС

Загальні збори 67-го Відділу УНС „Запорозька Січ" відбулися в неділю, 8-го грудня 1991 року в церковній залі української католицької церкви в Ансонії, Конн.

Збори відкрив голова Відділу інж. Мирослав Троян молитвою і прочитав порядок нарад, який прийнято одноголосно без змін. Опісля Петро Глива відчитав протокол останніх річних зборів Відділу, які відбулися 9-го грудня 1990 року. Його протокол був принятий без жодних завваг. В наступній точці денного порядку звітували члени управи. Заходом секретаря-скарбника Відділу Ф. Стубана було зорганізовано свято Незалежности України в Ансонії 22-го січня 1991 року. На тім святі були присутні три посадники довколишніх міст, два стейтові конгресмени, парох Ансонії о. П. Скрінковський та численне громадянство. Всі запрошені промовці підтримали стремління українського народу до незалежности. Головним промовцем на святі був голова Відділу М. Троян. Відділ був численно заступлений на організаційних нарадах Округи УНС в Гартфорді, де Уляна Дячук, головний предсідник УНС, проаналізувала успіхи організаційної кампанії округи та накреслила плян праці на майбутнє.

На наступний рік переобрано одноголосно управу Відділу, а саме: голова — Мирослав Троян, заступник голови — Дмитро Кот, секретар-касир — Франк Ф. Стубань; Контрольна комісія: голова — Петро Глива, заступник голови — Джек Липен.

Минулого року наш Відділ не зорганізував ні одного члена й тому всі урядовці Відділу мусять посилити працю для придбання нових членів. В цій цілі пляновано зорганізувати союзове свято братської діяльности в травні або червні 1992 року для відзначення перших засновників Відділу та довголітніх працівників для добра Батька-Союзу.

Присутній

Вже появилася книга

A Thousand Years of Christianity in Ukraine

An encyclopedic chronology

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„ТИСЯЧА РОКІВ ХРИСТИЯНСТВА НА УКРАЇНІ"

(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (також кольорових), тверда обкладинка, люксусовий папір. Видання Смолоскипу і Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 7% продажного податку.

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок судців в Ізраїлі був несправедливий..."
   — Лорд Томас Деннінг
2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потонтано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками".
   Професор Віллем Вагенар, автор книжки „Розпізнаючи Івана: Наукова праця з леґальної психології", Вид. Гарвардського Університету.
3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде повішений на шибениці Айхмана, то прийде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного".
   — Патрик Бюкенан.
4. „На мою думку ця справа смердить... Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янюка і поведінку Відділу спеціяльних інвестиґацій (OCI) в нашій країні".
   — Конґресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо), „Конґресовий рекорд" з 20-го червня 1989 р.
5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забула справи Дрейфуса".
   — Граф Ніколай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми осягнули багато. За свою подивогідну відвагу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхіття-примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо висилати пожертви на:

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192

Вісті з УВУ

Зліва: міністер освіти, науки і мистецтва Баварії Г. Цеґетмаєр, міністер культури України Л. Хоролець, проф. Т. Б. Цюцюра і Кардинал Ф. Веттер.

Зв'язки з Україною

Наприкінці вересня 1991 року ректор УВУ, проф. Теодор Цюцюра, з дружиною, відвідав Київ на запрошення Академії Наук України (вже не УРСР!), мав зустріч з Президією Академії (Президентом Академії Б. Є. Патоном і Віцепрезидентом В. П. Кухарем) та зі співробітниками багатьох науково-дослідчих інститутів і відділів Академії. Зі свого боку ректор інформував про діяльність Університету, а академіки і співробітники Академії — про їхню працю, в якій беруть участь тисячі висококваліфікованих науковців. Для прикладу можна назвати урочисту сесію Загальних Зборів АНУ 27-го вересня 1991, присвячену 125-річчю з дня народження видатного українського вченого і громадського діяча, проф. Михайла С. Грушевського. Ці збори можна вважати — слідом за назвою — справжнім переломом чи поворотним пунктом в історії цієї найвищої наукової установи України — на шляху до повної політичної і наукової емансипації.

Ректор також відвідав Чернівці на запрошення обласної Ради і взяв участь в кількох сесіях конференції закордонних приятелів Буковини „Букова віть" 24—28-го вересня 1991 року. Дуже цікава і зворушлива була зустріч в Чернівецькому Університеті ім. Ю. Федьковича з Ректором, проф. д-ром Степаном Костишином, деканами, професорами і студентами історичного і юридичного факультетів. Чернівецький Університет складається з 12-ти факультетів, де навчається понад 10 тисяч студентів, з якими проводять заняття 600 викладачів.

70-ліття УВУ

За нагоди 70-ліття діяльности Українського Вільного Університету в Мюнхені відбулася в баварських горах німецькомовна триденна конференція експертів, що її влаштували спільно Академія політики і актуальних справ (фундація Ганнс-Зайдель — Мюнхен) на загальну тему „Перебудова в Совєтському Союзі" — від п'ятниці, 25-го жовтня, до неділі, 27-го жовтня 1991 року. В конференції взяли участь німецькі і українські доповідачі. Конференцію відкрив референт Академії Бернд Дітер Рілл. В першому дні конференції доповідали: Теодор Богдан Цюцюра, ректор УВУ („Правно-політичні моделі перебудови"); Зиновій Соколик, декан факультету права і суспільно-економічних наук („Господарські аспекти перебудови"); і д-р Дмитро Злепко („Коріння українського національного свідомости").

В другому дні були відчитані такі доповіді: „Сучасне політичне становище на Україні" — д-р Володимир Погребенник, Київський Університет; „Іслам — вибуховий матеріял Союзу" — д-р Гільнар Кендербаєв, Педагогічний Інститут, Алма-Ата; „Католицькі церкви в зв'язку з перебудовою" — Ігор Заверуха; „Державна влада і православ'я" — проф. Кляус Геллер, Університет у Гіссені.

В третьому дні конференції розглядалися матеріяли і перспективи німецьких колоністів, головно в Росії. Доповідав пастор Зіґфрід Шпрінґер з Ганноверу. Кількадесят учасників конференції — серед них також німецькі науковці, політики, дипломати — взяли участь у пленарних і особистих дискусіях. Українські теми були переважаючі.

Стан літературознавства на Україні сьогодні

В п'ятницю, 1-го листопада 1991 року відбулася публічна доповідь на цю тему кандидата наук Володимира Мельника, старшого наукового співробітника Інституту літератури Академії Наук України. Доповідача представив мюнхенській громаді і керував дискусією видатний літературознавець, проф. Юрій Бойко-Блохин.

Виставка шахових фігур

В п'ятницю, 8-го листопада 1991 року була влаштована виставка мистецьких шахових фігур в українському національному стилі, що їх виконали студенти катедри інтер'єру Львівського Інституту прикладного та вжиткового мистецтва. Пояснення давав керівник катедри, доц. Я. Ульгурський. Про шахову гру та українській землі, від Київської Руси до сьогодні, говорив ред. Ю. Семенко, автор книги „Шахи в Україні" та інших шахових публікацій.

Святковий вечір

В четвер, 28-го листопада 1991 року відбулося урочисте відзначення 70-ліття Українського Вільного Університету в Мюнхені — за участю представників німецьких і українських церков та баварського і німецького федерального урядів. Вечір відкрив проф. Теодор Богдан Цюцюра, ректор УВУ. Поіменно привітав офіційних гостей — Мюнхенського Кардинала, міністрів, високих німецьких урядників та Голову ЦП-УЕН, п. Костюка — голова Ювілейного комітету проф. Зиновій Соколик. З привітальних промов треба відзначити виступи Баварського міністра освіти, науки і мистецтва Г. Цеґетмаєра, і міністра культури України, Народної артистки України і члена Спілки письменників України Лариси Хоролець. Привіти надіслали також Президент Академії Наук України Академік Борис Є. Патон та Голова Комітету науки і культури для зв'язків з українцями за кордоном при Академії, академік Ярослав Яцків.

В програмі вечора була доповідь проф. Володимира Янів, довголітнього і почесного ректора УВУ, „На службі волі і справедливости". Тому що В. Янів помер кілька днів передше, перероблений текст доповіді відчитав проф. Соколик. Другу доповідь, „Залишки комунізму — зауваги до культурних спустошень в середній і східній Европі", виголосив проф. Н. Лобкович, великий приятель УВУ, колишній президент німецького Університету в Мюнхені, а тепер — Католицького університету в місті Айхштетт.

В музичній програмі, вона мала високий виконавський рівень, виступили: чоловічий хор „Україна", диригент Є. Задарко: фортеп'ян-сольо Орися Стернюк (Львів) і квартет ЦУДЕК.

Наукова конференція

Після успішного святкового вечора відбулася наукова конференція (українською мовою) з нагоди 70-літнього ювілею, в п'ятницю і суботу, 29—30-го листопада 1991 року з такою програмою:

— Відкриття — Теодор Богдан Цюцюра, ректор УВУ.

— Причини творення Українського Вільного Університету, його досягнення і перспективи на майбутнє — проф. д-р Григорій Васькович, Мюнхен.

— Педагогічний інститут Українського Вільного Університету — проф. д-р Олександра Кисілевська — Ткач, Мейплвуд, Н. Дж. ЗСА.

— Українське шкільництво в Західній Европі під сучасну пору — мгр. Володимир Леник, Мюнхен.

— Гуманістична концепція виховання в спадщині українського педагога Василя Сухомлинського (1918-1970) — доц. д-р Тетяна Беднажова, Прага.

— Українська політична культура в XX столітті — д-р Микола Шафовал, Мюнхен.

— Українське питання в політиці Німеччини (1895—1939) — д-р Дмитро Злепко, Мюнхен.

— До проблеми переходу на ринкову систему в Україні — д-р Іво Полулах, Мюнхен.

— Правні і політичні аспекти українського відродження — проф. д-р Зиновій Соколик, Мюнхен.

Трьома сесіями конференції проводили: д-р Дмитро Злепко, проф. Григорій Васькович і проф. Зиновій Соколик, голова Ювілейного комітету і організатор конференції.

Засідання Баварської Академії Наук

В суботу, 7-го грудня 1991 р., Ректор Теодор Богдан Цюцюра взяв участь у святочному річному засіданні Баварської Академії Наук і був привітаний, як представник УВУ, Президентом Академії проф. Арнульфом Шлютером, поруч з представниками наукових і державних установ. При цій нагоді в кількох розмовах він інформував про 70-літній ювілей УВУ, збільшене значення УВУ під сучасну пору як „моста" чи посередника між Заходом і Україною, та зв'язки з науковими установами України.

УВУ

Л. Кравчук...

(Закінчення зі стор. 1)

режно підходити до питань присяги, щоб запобігти зайвому напруженню в скіпажах кораблів", — сказав Касатонов. На питання Кравчука про його ставлення до заяви російського керівництва про те, що Чорноморська фльота має належати Росії, адмірал відповів, що він керується статутом і морськими інструкціями та від висловлення особистого ставлення ухилився. Кравчук відзначив, що фльота в Україні користується повагою, але просив Касатонова не давати себе втягнути в інтерв'ю, що може бути використано для політичних спекуляцій.

Командувачі трьох військових округ у своїх виступах поінформували присутніх про хід прийняття присяги їх округами і, в цілому схвалюючи прийняття присяги на служіння Україні, висловили сумніви у доцільности встановлених міністерством оборони термінів складення присяги. Командир Одеського округу Морозов запропонував приводити до присяги виключно особовий склад останнього призову. Генерал Чечеватов заявив, що війська Київської військової округи до прийняття присяги не готові. Командувач Прикарпатської військової округи генерал Скоков сказав, що „відсутність узгоджених політичних рішень і квапливість прийняття присяги може привести до конфронтації і протистояння у лавах армії. Поки не буде ухвалено повний пакет законодавчих та виконавчих актів, складати присягу я не маю ніякого права". Наприкінці наради Леонід Кравчук зазначив, що жодна пропозиція, яка має реальне обгрунтування і відповідає можливостям України, не буде відкинута. Всі пропозиції будуть розглянуті і буде ухвалене відповідне рішення. „Намагання зберегти єдину армію — це намагання повернутися до статусу політичного і фактичного зруйнованого. Можна докоряти нам, що ми допускаємо повних неточностей у механізмі побудови війська, але нам не можна закинути, що ми перевищуємо свої права. Маршал Шапошників був у Мінську і погодився з цими рішеннями, а тепер до військ надходять незрозумілі директиви". Кравчук зачитав останню шифрограму Шапошнікова: „У зв'язку з намаганнями України підпорядкувати особовий склад Київської, Прикарпатської і Одеської військових округ склалося вкрай напружене становище. З метою забезпечення стабільности управління пропоную: зберегти попередній порядок підпорядкування і управління військами; про всі випадки намагання дестабілізації доповідати негайно; посилити пояснювальну роботу серед особистого складу".

З цього приводу Кравчук сказав: „Я дуже шкодую, що дав згоду на призначення маршала Шапошнікова головнокомандувачем військами СНД, але я ще маю можливість виправити цю помилку". Президент України зазначив що багато хто з командирів, на жаль, недостатньо обізнані з документами ВР України з розбудови армії і закликав замість того, щоб дивитися на неправдиві передачі центрального телебачення, вивчати ці документи.

Учасники наради з питань військового будівництва в Україні ухвалили звернення до особового складу військових формувань, що розміщені на території України. У зверненні висловлено підтримку становища, яке Президент Кравчук виклав у своєму зверненні до військовослужбовців, а також закликано особовий склад всіх військових формувань в Україні зробити свій вибір та присягнути на вірність народові України.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 17.

Ленеко, А., Монтреаль,	50.00
Шехович, М., Воррен	50.00
Яросевич, П., Кенсас Сіті	50.00
Качор, А., Вінніпеґ	30.00
Братство Кол. Вояків 1-ої УД УНА, Торонто	25.00
Ніяґара Фоллс Ґалерія, Ніяґара Фоллс	25.00
Левицька Т., Вудленд Гиллс, Ка	20.00
Беднарчук, К., Лонґ Айленд Сіті	10.00
Бодляк, М. Керґанксон	10.00
Мацьків, Д., Тонованда	10.00
Сліпенька, Н., Садбирі	10.00
Гаврилюк, Г., Джерзі Сіті	5.00
Дідик, А., Дітройт	5.00
Котляр, І., Ірвінґтон	5.00
Кузан, О., Торонто	5.00
Лавринюк, Г., Кембридж	5.00
Любезний, М., Норвуд Парк	5.00
Мельник, В., Бренфорд	5.00
Митко, Ю., Монтреаль	5.00
Скоциляк, Т., Етобіко	5.00
Яцук, П., Оцала, Фла.	5.00
Стурик, М., Сиракюз	2.00

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го січня 1992 р.

Бріджпорт, Конн. Річні загальні збори 59-го Відд. Українська Січ, УНСоюзу відбудуться о год. 2-ій по полудні в церковній залі української греко-католицької церкви при 457 Noble Ave. в Бріджпорті, Конн. Управа просить членів і кандидатів прибути на збори. Звіти і плян праці на майбутнє. Після зборів перекуска. За Управу — **Д. Стець**, голова, **Т. Сливінський** — фінансовий секратар.